

Redacția
și
Administrația

Cluj Reg. Maria 14

TELEFON 124

CLUJUL

ZIAR SĂPTĂMĂNAL INDEPENDENT

Abonament:

Pe un an Lei 120—

Pe 1/2 an „ 60—

Pe 1/4 an „ 35—

Anunțurile se pri-
mesc după tarif.

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Un exemplar 2 Lei.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

În străinătate un exemplar 3 Lei.

Urcarea salariilor funcționarilor

Gvernul urcă soldele militare.
Urcarea lefurilor salariaților statului.

Gvernul intenționează să urce considerabil soldele ofițerilor, introducând în bugetul viitor o sumă mai mare în acest scop. Această măsură este foarte necesară, dar totuși nu se poate concepe de ce numai salariile ofițerilor să fie urcate, atunci când și funcționarii tot militari sunt nu numai în caz de nevoie, dar și lucrând în birouri, pentru că și ei tot așa își fac serviciul, ca și militarii, dedicându-se serviciului statului în interesul țării și neamului. Funcționarii, ca și militarii, în timp de pace veghiază cu arma la picior asupra integrității țării și ordinii, muncind din greu fără să fie retribuiți după merit, iar în timp de război luptă alături de militarii tot atât de desțoinici, ca și ori-care militar activ.

Militarii în prezent sunt cu mult mai bine retribuiți, decât funcționarii, dar cu toate aceste guvernul urcă lefurile militarilor, fără să urce și lefurile funcționarilor, cari au ajuns să nu se mai poată susține, având abia câte 2—3 mii lei lunar, cari nici pentru masă nu le ajung, decât cu greu.

Funcționarii au cerut în mai multe rânduri să li-se urce salariile, dar guvernul cu toate aceste n'a luat dispoziții în această privință, cu toate că funcționarii descurajați din acest motiv, sunt nevoiți să demisioneze mereu, pentru a se plasa aiurea, unde își pot asigura existența.

Situația corpului didactic tot atât de deplorabilă este, ca și a funcționarilor, încât cei mai mulți sunt siliți să părăsească cu regret serviciile statului. Din acest motiv de pildă în județul Cojocna nu se pot complecta cu învățători vre-o 100 posturi.

Situația muncitorilor angajați la întreprinderile Statului tot atât de critică este, și dacă cer să li-se urce salariile, sunt calificați bolșevici și dușmani ai intereselor Statului, cu toate că nu cer, decât un minimum de spor, ca să-și poată asigura existența chiar în interesul Statului.

Directorii și șefii acestor întreprinderi și cei ale oficiilor de stat nici nu voesc să aprecieze cererile juste ale acestor salariați, pentru că ei mai au și alte venituri și nu le pasă de micii salariați, cari își târăgănesc mizeria de pe o zi pe alta.

Gvernul în tot cazul ar trebui să urce și lefurile salariaților în proporția scumpetei.

Ministrul Lepădatu la Cluj

Meritele și nizuințele dlui Lepădatu.

Di Al. Lepădatu noul ministru al cultelor și artelor și-a anunțat amânarea definitivă a vizitei la Cluj pe Marți, 20 Noembrie. Oficialitățile și reprezentanții mai de seamă din Cluj îi vor face o foarte frumoasă primire la gară cu o ceremonie deosebită, ca unui distins fruntaș ardelean, care cunoaște foarte bine problemele ardelene, ca istorician, ocupându-se foarte mult cu aceste probleme în legătură cu cele din Vechiul Regat, unde a trăit foarte mult timp.

Di Lepădatu, fiind conștitu de datorie pe care o are ca ardelean față de Ardeal, abea a fost numit ministru și primul drum, pe care-l face oficios, și-l îndreaptă spre metropola Ardealului, spre Cluj, cu scopul de-a aranja chestiile culturale și artistice, dintre cari și ale Operei, cari au menirea să urce nivelul cultural și artistic al acestui focar ardelean de știință spre marele folos al neamului nostru, pe care a învățat să-l înțeleagă în suferințele robiei milenare.

Prin urmare vizita dlui Lepădatu la Cluj este de o mare importanță pentru cultura ardeleană și în aceste împrejurări nu putem decât aprecia meritele și nizuințele alese cari l-au îndreptat spre Cluj.

Conducătorii sovietelor.

— Câți evrei sunt la noi? —

Rusia după datele publicate în diferite țări, e condusă de 22 miniștri și 21 „comisari ai poporului“. Dintre principalii conducători sovietici 2 sunt armeni, 2 ruși și 18 evrei.

La ministerul de război între conducătorii principali sunt 34 evrei, 1 german, 8 letanii și nici un rus;

La ministerul de finanțe sunt 26 evrei și 2 ruși;

La ministerul învățământului sunt 44 evrei, 2 ruși și 4 diferiți;

La ministerul de interne sunt 45 evrei 15 german și armeni și numai 2 ruși;

La ministerul de externe sunt 17 evrei și numai 1 rus;

La ministerul de justiție sunt 18 evrei 1 armean și nici un rus;

Din ziaristii cari scriu la ziarere guvernamentale sovietice 41 sunt evrei și numai 1 rus.

Sovietele rusești în întregime sunt constituite prin 5 armeni, 9 ruși și 201 evrei.

Din toate datele aceste putem vedea clar, că dominația așa zisă proletară nu rezultă, decât privilegiu pentru unele elemente mercenare, cum sunt evreii, cari în toate țările au în vedere numai interesele lor, proprii și cu toate aceste fiind să stăpânească pretutindeni, deși numărul lor în fiecare țară este minim de tot în comparație cu al altor popoare. Dintre toate țările însă evrei mai mulți sunt în România.

Reînființarea alianței centrale

Puterile centrale învinse, se reculeg, sprijinite de Rusia.

Naționalismul încurajază acțiunea neamurilor.

Evenimentele din Turcia, naționalistii obținând succese frumoase pentru Turcia renăscută prin naționalism, au încurajat mișcări naționaliste și în alte țări. Astfel evenimentele, cari s'au petrecut în ultimul timp în Ungaria și Germania, nu sunt, decât urmările succeselor naționale ale turcilor.

Cu toate aceste acțiunea germanilor naționalisti și astfel și a ungarilor, cari erau în legătură cu germanii, pare eșuată, avându-se în vedere, că a fost îndreptată contra antantei și în special a Franței nizuindu-se să se reîntroneze în Germania dinastia Hohenzolern, iar în Ungaria dinastia Habsburg, pentru

reînființarea alianței puterilor centrale învinse, cari și-au asigurat și sprijinul sovietelor rusești.

Acțiunea s'a pornit în Germania, însă a dat greș, pentru că factorii principali ai mișcării, nu s'au putut înțelege. Acești factori

au fost deoparte generalul Ludendorff, care ne este destul de cunoscut din războiul mondial, apoi Hitler, iar de altă parte Kahr și Lossow, cari au avut intenția să reîntroneze dinastia Hohenzolern în Germania, răsturnând guvernul actual. Conducătorul mișcării a fost generalul Ludendorff.

Acțiunea în al doilea rând a fost pornită pentru a salva Germania de unele elemente, cari au fost crezute dăunătoare intereselor germane.

În aceste împrejurări

au emigrat din Germania mai mulți evrei, pentru că au fost persecutați, ca în fiecare țară naționalistă.

Reîntronezarea Hohenzolernilor a eșuat, însă, după cum am accentuat, pentru că fracțiunea Kahr, observând imposibilitatea realizării acțiunii pornite, în ultimul timp s'a declarat contra mișcării, declarând, că numai forțată a luat parte în această acțiune, care a

rezultat apoi arestarea generalului Ludendorff și Hitler.

Acțiunea pornită în Germania era în legătură cu o asemenea mișcare pornită în Ungaria pentru reîntronezarea dinastiei Habsburgice și reînființarea vechei alianțe centrale. Prin această mișcare

în Ungaria se intenționează asasinarea a 60 politicieni.

Acțiunea complotiștilor maghiari în frunte cu Ulain ar fi fost finanțată de către miliardarul american Ford. Complotiștii maghiari au avut chiar și o convenție încheiată cu complotiștii germani, în sensul cărei convenții

Bavaria a recunoscut noul stat maghiar cu hotarele din 1914 și reciproc.

Complotiștii unguri de asemenea au fost arestați.

Toate aceste mișcări însă au rezultat declarația Rusiei, că-i va sprijini pe germani în acțiunea lor, dovedind prin aceasta, că are o convenție militară secretă cu Germania.

Viitorul război va fi aerian

Înarmările au devenit formidabile în ultimul timp în Franța, Anglia și chiar Rusia, iar Italia își triplează în acest an numărul avioanelor. Germania, după unele constatări, se crede, că eludează tratatul dela Versailles și și-a construit în ascuns foarte multe avioane, cari după părerea cercurilor militare și politice din Franța, în decurs de 24 ore pot fi înarmate și întrebuintate.

În aceste împrejurări toate țările trebuie să dea mare importanță dezvoltării înarmărilor aeriene, pentru că un viitor război va fi mai mult aerian.

Dintre toate țările, până în prezent Franța a dat mai mare importanță înarmărilor aeriene, apoi, în ascuns, după cum se crede: Germania.

Modificarea frontierei româno-jugoslave.

Intervenția parlamentarilor bănățeni.

Parlamentarii bănățeni din circumscripțiile electorale dela frontiera româno-jugoslavă, au intervenit la Ministerul de externe, ca prin modificarea frontierei să nu se cedeze jugoslavilor, după cum era plănuț, comunele Madoș și Pardani, în schimbul comunei șvabești Jombolea. Parlamentarii au susținut, că întru cât ar fi necesară această modificare, să se treacă la jugoslavi comune cu populație minoritară, iar la noi cu populație română, această soluție fiind avantajoasă pentru România din punct de vedere național.

Regele în Banat

M. S. Regele a întreprins Sâmbătă și Duminecă o vizită în Banat, sosind în Arad Sâmbătă dimineața și vizitând cu autoritățile mai multe instituții. M. S. Regele a fost pentru prima oară în Banat.

La Timișoara M. S. Regele a sosit Duminecă pentru a asista la inaugurarea pavilionului mecanic al Școlii Politehnice și la solemnitatea depunerii pietrei fundamentale a teatrului, care se reconstruiește.

M. S. Regele însoțit și de câțiva miniștri, a fost foarte entuziasmat sărbătorit în Banat, unde a primit și defilarea convoiului etnografic obișnuit foarte des în Ardeal și Banat.

Drepturile invalizilor de Război

Termenul de prezentare în fața comisiei pentru clasarea invalizilor de război, grade inferioare (până la plutonier reangajat și stegar) s'a prelunțat până la April 1924, iar pentru ofițeri (dela plutonier reangajat în sus) a expirat anul acesta la 1 April.

Cine poate primi dreptul de invalid (grade inferioare) de război?

Oricine care din cauza unei boli sau infirmități câștigate sau agravate în și din cauza războiului, devine inept de a-și câștiga existența definitiv sau pe un timp limitat.

Cu toate actele doveditoare că războiul e cauza infirmității sau boalei de care suferă, cel în cauză se prezintă la date fixate, în fața comisiunilor pentru clasarea invalizilor de război (grade inferioare) pe lângă cererile de recrutare respective.

Oricine e găsit invalid de război, clasat definitiv, primește un bilet roșu cu sau fără ajutor, cu sau fără pensie, după cum e boala de care suferă. Cel clasat temporar, va primi un bilet albastru cu sau fără ajutor.

Ac sta din urmă va fi revăzut după un an. Atât cel clasat definitiv cât și cel temporar mai primesc câte un certificat de scutire de prestație.

Perzia dată e definitivă.

Invalizii de război incapabili absolut de muncă și fără avere, au dreptul la asistența sanitară gratuită, și la medicamente gratuite dela depozitele sau farmaciile menționate de I. O. V. Invalizii de război au dreptul exclusiv la brevetele pentru vânzarea produselor R. M. S.

Tot acești invalizi, au dreptul să ia în locațiune, fără licitație, restaurantele gărilor, gheretele piețelor comunale, cantinele regimentelor, etc. Tot acești invalizi au reducere — cu carnet în regulă — 75% pe C. F. R. și S. M. R. și sunt scutiți de dările impozitului personal.

Pensiunile și ajutoarele lor sunt scutite de rețineri și impozite către stat, județ sau comună.

Conform legii de improprietărire, au dreptul să fie improprietăriți.

Copii invalizilor în posibilitatea de a munci, sunt primiți în orfelinate și sunt scutiți de taxe școlare în toate școlile statului.

Invalizii de război, în imposibilitate de a munci se primesc în aziluri și au dreptul de a beneficia gratuit de ajutorul medical al spitalelor civile sau sanitarilor statului. I. C.

Pentru lămuriri mai multe cereți cârticia: Dr. Octavian Costea. Drepturile rămașilor din război invalizi etc. etc. Cluj, Tipografia Anca 1921.

Expulzarea toleranților

Chestia încetățenirilor și expulzarea îndizerabililor

Serviciile de siguranță își continuă acțiunea pornită pentru expulzarea îndizerabililor, dar cu toate acestea se tolerează foarte multe elemente nefavorabile intereselor române în țară.

In România, aduși de vânturi există în total cam un milion de indivizi toleranți, streini intereselor române, dar cu toate acestea nu s'au luat dispoziții mai drastice pentru expulzarea tuturilor acestor îndizerabili.

În Cluj în total sunt cam peste zece mii îndizerabili, dar nu s'au prezentat, decât cam două mii ca streini. Restul se bazează pe unele petiții înaintate pentru a fi încetățeniți, deși

România n'are nevoie de încetățenirea unor elemente streine intereselor române,

cum sunt viniturile aduse de vânturi, cari aderează la grupările destructive.

Comisiile, cari s'au alcătuit în fiecare oraș pentru aranjarea încetățenirilor, întrucât vor fi conștii de menirea lor, sunt obligate a nu accepta nici o încetățenire a elementelor aduse de vânturi, pentru că în caz contrar, nu vor servi, decât interesele streine, în detrimentul românismului, care cu timpul desigur se va răsbuna pentru încetățenirea toleranților și asupra acelorora, cari n'au știut să servească interesele țării.

„Acum ori niciodată“ este timpul să ne salvăm de elementele streine intereselor române, ca să nu alimenteze acțiunile subversive contra românismului.

Dispozițiile referitoare la încetățenire și cele referitoare la expulzarea îndizerabililor, ne dau posibilitatea să ne curățim de toate elementele aduse de vânturi, cari ne sunt defavorabile și orice român trebuie să știe, că acesta este interesul românimei!

Propaganda subversivă

— Cum unelțesc dușmanii noștri și pe teren economic? —
— Lupta meseriașilor români cu industriașii. —

Uneltirile subversive întreprinse și susținute de câțiva dușmani ai românismului chiar și în România, continuă în ultimul timp și pe teren economic. În aceste uneltiri dușmanii noștri se folosesc de câțiva români naivi sau streini intereselor naționale ale neamului nostru, încât au devenit coadele de topor ale uneltitorilor obscuri ai subminării de stat. O ostfel de acțiune se susține și din partea industriașilor neromâni, între cari rolul principal îl are Farkas Moji, sub ale cărei auspicii se lafășește ziarul maghiar „Keleti Ujság“, și funcționează mai multe întreprinderi, printre cari și fabrica de piele frații Renner din Cluj.

Numai prin aceste amănunte ne putem explica și faptul, că industriașii neromâni s'au cartelizat, devenind de acord, ca să nu sprijinească pe industriașii și meseriașii români decât *pro form*. În sensul acestui acord târăgănește și a târăgănit fabrica de piele „Renner“ din Cluj de a vinde cooperativei micilor industriași români, secția pantofarilor, material necesar pentru niște bănci militari.

Uneltirile contra micilor industriași români le continuă subversivii streini intereselor române, chiar și pe la autorități. Astfel s'a întâmplat, că Ministerul de război publicând licitație pentru livrarea unor bănci, marii industriași din cartelul neromân fac tot posibilul, ca să li-se accepte oferta lor propusă de fabrica Renner din Cluj, deși în acea ofertă se menționează un preț exagerat de speulă, 660 lei perechea de bocanci, având în vedere că micii industriași români au oferit marfă mai bună și numai cu prețul ieftin de 450 lei.

Cartelul industriașilor streini intereselor noastre, în frunte cu fabrica Frații Renner, privilegiată de statul român contra cărui alimentează propaganda subversivă, pentru a împiedica activitatea micilor industriași români, caută să acapareze toate mărfurile ca să poată provoca din nou urcări de prețuri în detrimentul popu-

lației, desigur sperând, că aceasta nemulțumită va provoca turburări, de cari tovarășul Horthy al lui Farkas Moji dela Fabrica Renner ar putea să profite.

În aceste împrejurări uneltirile elementelor streine intereselor române trebuiesc urmărite mai de aproape, iar guvernul are datoria să ia dispozițiile necesare, ca să nu fim serviți uneltirilor subversive.

Programul reprezentațiilor.

Teatrul Național:

Sâmbătă 17 Nov. 1923 seara Concert George Enescu.

Duminecă 18 Nov. 1923 matineu Gheorghe Lazăr.

Marti 20 Nov. 1923 seara Trandafirii roșii.

Joi 22 Nov. 1923 seara Trandafirii roșii.

Sâm. 24 Nov. 1923 seara „ „ „

Duminecă 25 Nov. 1923 seara Compania M. Voiculescu „Judith“.

Opera Națională:

Duminecă 18 Nov. 1923 seara M. Butterfly.

Mercuri 21 Nov. 1923 seara Faust.

Vineri 23 Nov. 1923 seara Regina de Saba.

Duminecă 25 Nov. 1923 matineu Tosca.

Pentru autoritățile universitare

La facultatea de medicină se petrec lucruri în adevăr scandaloase și cari dacă se vor continua putem prevedea că nu va fi bine de loc. Faptul e că mai mulți domni asistenți și șefi de lucrări dela facultatea de mai sus, țin lecții cu studenții evrei noaptea în schimbul a sume mari, dar cea ce e, că fac disecții pe cadavre creștinești, lucru netolerat și contrar hotărârilor în vigoare. Iar dacă cei cari țin lecții și cei cari primesc lecții, fac concubinaj răzând și nesocotind hotărârile autorităților superioare, le putem spune că se joc cu focul... și nu e bine. Se impune o anchetă, la nevoie putem precisa și numele persoanelor.

Exploatarea nevoiașilor

Zarafii în calitate de membri ai organizațiilor economice înșelând publicul nevoiaș.

Zaraful și fostul funcționar de poștă Victor Ilescu, membru în comitetul „Sfatului Negustoresc“ secția Cluj, după cum suntem informați, își somează partidele să-i cedeze ieftin certificatele eliberate pentru obiectele de amanet, cari nu au fost reînnoite la termen, întrucât obiectele menționate în aceste certificate n'au fost licitate, informându-i pe interesați, că obiectele au fost deja licitate.

Noi ne-am ocupat destul de intensiv cu chestiile zarafului Ilescu, arătând, cum a ajuns președinte al „Reuniunii Comercianților, Industriașilor și Meseriașilor Români“ din Cluj, fără ca să se priceapă la conducerea acestei Reuniuni și fără ca să aibă inteligența necesară pentru a reprezenta o astfel de asociație importantă. Și cu regret constatăm, că constatările susținute de ziarul nostru au fost adevărate, întrucât zaraful Ilescu prin cinstea greșită, ce i s'a făcut, alegându-se președinte al organizației comercianților români, nu s'a folosit decât de ocazie, pentru a-și crea o situație favorabilă intereselor sale proprii, asigurându-și clientela pentru afacerile scandaloase de zarafie.

Dintre aceste afaceri înregistrăm deocamdată un caz interesant, care ilustrează destul de semnificativ caracterul zarafului Ilescu: Andrei Vaida, dela eclegia unitară în Cluj, și-a dat un inel de aur o pereche de nasturi și cercei de aur în amanet la zaraful Ilescu pentru suma bagatelă de 300 lei. Nostimul Ilescu însă respectivului prezentat în 8 Octombrie pentru reprimirea amanetelor, i-a declarat, că obiectele i-au fost licitate în 6 Octombrie și ca recompensă i-a oferit 185 lei diferență. Vaida însă a aflat, că obiectele depuse ca garanță i-s'au licitat abia în 16 Octombrie și astfel i-a cerut socoteala zarafului amintit, care însă nici n'a mai voit să stea de vorbă cu nenorocitul păgubit.

Astfel de afaceri se înregistrează mereu, încât ar fi nevoie de intervenția autorităților pentru a înfrâna afacerile scandaloase nu numai ale zarafului menționat, ci și ale altor exploatare ai publicului, ca să nu se mai dea ocazie la astfel de afaceri scandaloase, iar Reuniunea ar trebui să-și aleagă un conducător mai consecvent care să nu se folosească de afaceri scandaloase în calitate de membru executiv al unei organizații național-economice cu caracter autoritar.

Anomaliile în Bistrița

Kelleni Istvan fost soldat în armata lui Kuhn Bela și a lui Horthy, de unde înainte cu un an jumătate de zertând s'a refugiat în județul Bistrița-Năsăud unde prin protecția unui D. major a ajuns funcționar public la oficiul de poduri și șosele, unde usurpându-și titlul de inginer, a defraudat peste 100.000 lei din bani publici iară la 5 Noembrie când i-sa cerut socoteala banilor s'a tras un glonț în piept fără de a muri, a fost dus în spital și se poate că în 2—3 săptămâni va fi vindecat.

Tot în decurgerea acestui an și tot dela acest oficiu, picherul, Pal Endrei în lipsă de controlă a defraudat peste 40.000 lei bani publici, a stat câteva luni în pușcărie fără a putea plăti banii furați. Alt picher sas tot dela acest oficiu este suspendat pentru furt și alte abuzuri. I. C.

Regina de Saba"

Premiera de Vineri a operei ne-a plutit sufletele de bucurie și speranță. Ne-am încredințat că artiștii vor vrea să lucreze și sunt însușiți — cu toate că se zicea că acum câteva zile. Munca grea au depus în pregătirea acestei se, nu suntem în stare a o aprecia. Am văzut numai că reușita i-a fost și nu se poate de strălucită. S'a putut observa din atitudinea publicului, că frapat de frumusețea decorului, totuși să nu scape cel mai mic detaliu al fiecărui artist, ca în urmă să se bucurească în aplauze nesfârșite cu o multă însuflețire decât oricând. Succesul acestei reușite trebuie să-l atribuim în primul rând neobosirii directorului de scenă Constantin Pavel. El însuși e acela care a depus cea mai mare muncă în aranjarea și pregătirea acestei piese; gustul său de artist creator se manifesta până în cel mai neînsemnat punct al decoratiunilor neîntrecute ale scenei și îmbrămintelor.

Te simțeați cu totul transpus în atmosfera trecutului la vederea acelor scene, cum numai în basme se pot vedea. Intrarea pompoasă a reginei: Andra și neîntrecuta noastră artistă de Barbu a ridicat-o deasupra nivelului dorit. Neîntrecută în voce ca în jocul de scenă dsa a fost o adevărată regină a celor cari o încunau. Știam că e una dintre cele mai valoroase artiste ale noastre, și totuși s'a părut că a fost mai superioară oricând. În actul II, în special, a recitat orice putere de artist mare. De asemenea d-na Sudețeanu a fost la ultimul rolului „Sulamith“, și primă o vedea jucând cât mai des, și observăm progresul zilnic. Di Costoiescu a pătruns bine rolul lui Iasad și mai ales în duetul din actul I răușit foarte bine. Dânsul este altfel totdeauna ireproșabil.

Rolul marelui preot a fost bine jucat de dl P. Marcu, care începe să cucerească pe neobservate. În actul II d-sa a știut să se transpună cu totul în solemnitatea actului, și să execute cu punctualitate cerințele acestui. Dorim să ne facă plăcerea și să dea ocaziunea a-l asculta cât mai des, căci îi sperăm și îi urăm un viitor frumos.

Nu putem trece cu vederea rolul regelui Solomon interpretat de talentul bariton N. Bretan. Dânsul a fost un adevărat superior așteptărilor noastre. Știut să-și modereze vocea, dându-i armonie plăcută atât în ariile de solo, precum și în duetul din actul I. III. Aceasta ne face să credem că-l vom mai păstra mult timp între veseli noștri soliști, și vom avea plăcerea să-l aplaudăm cât mai des.

Toată lauda o merită deasemenea regelui condus de renumitul maestru Ligeti. Am fi dorit ca acest balet de dans să nu se mai sfârșească. Prima ballerina G. Graziella a ajuns la nivelul cel mai înalt. Ne-a uimit precizia cu care au executat jocul între ele dintre micii baletisti. Le dorim tot în muncă și succese tot mai strălucite. Astfel vom arăta că Opera noastră și știe să se susțină prin cele mai puternice elemente artistice, și publicul va fi mândru de a poședa o astfel de Operă.

Maestrul Bobescu, a dirigeat ca și de obicei cu cea mai exactă precizie de specialist perfect și artist mare. Urăm deasemenea ca acest rol de conducător să și-l ducă până la sfârșit cu fala noastră.

Alexandru Anca

INFORMAȚIUNI

— Bucovinenii au sărbătorit săptămâna trecută aniversarea a 5 ani dela intrarea trupelor române în Bucovina. Ardelenii vor sărbători în 24 Decembrie aniversarea a 5 ani dela intrarea armatei române în Cluj.

— **Di Lepadatu, ministrul cultelor, după cum am anunțat era să vie ta Cluj Marțea trecută, apoi Sâmbătă, dar această vizită o amână pe Marțea după cum se anunță, căutând să soluționeze atât chestia Operei, cât și cele ale bisericilor.**

— **La Ministerul de război s'a constituit o comisie de generali, care lucrează la primirea și repartizarea ofițerilor ardeleni în rezervele armatei.**

— Administrațiile financiare au fost avizate să primească bancnotele deteriorate prin uz, schimbându-le la Banca Națională.

— **Maestrul Enescu a sosit Vineri noaptea la Cluj, întâmpinat la gară de directorul nostru Al. Anca.**

— Direcțiunea generală C. F. R. intenționează să introducă în circulație noi trenuri accelerate în viitorul mers al trenurilor.

— Duminecă în 11 Noembrie 1923, s'a constituit comitetul „Cercului Studențesc Bănățean“ la Universitatea din Cluj în felul următor: Președintele Dl Alexandru Magda, vicepreședinte Dl Aurel Lazăr, secretar general Dl Tiberiu Sevcicu, casier Victor Caba, controlor Nicolae Gașpar, membru în comitet Gheorghe Voliciu.

— **Societatea studenților în medicină** invită publicul clujan să ia parte la ședința, ce va avea loc în amfiteatrul Institutului Pasteur, Luni 19 c. la ora 8 seara, la care ședință va vorbi dl prof. Dr. Moldovan despre „Biopolitică“.

Congresul negustoresc

Intrunirile și hotărârile negustorilor.

„Sfatul Negustoresc“, după cum am amintit a organizat în întreaga țară întruniri în 11 Noembrie, în vederea organizării congresului general al negustorilor pentru a-și aduna datele necesare în privința doleanțelor comercianților.

Toate filialele „Sfatului Negustoresc“ au protestat cu această ocazie contra legii speculei, impozitelor exagerate și nedreptăților, cari împiedică activitatea comercianților, dresând procese verbale despre toate acestea și trimițându-le centrului împreună cu dovezile adunate pentru remedierea doleanțelor.

În Cluj, întrunirea negustorilor a mai hotărât, ca congresul să aibă loc în 9—10 Decembrie, având în vedere, că în sezonul Crăciunului sunt foarte ocupați.

Intruniri de acest soi au avut loc în toate centrele, în cari are filiale „Sfatul Negustoresc“.

La „Sfatul Negustoresc“ din Cluj au sosit până în prezent adrese de aderare la acțiune din Arad cu 100, din Brașov cu 50, Orăștie cu 40, Careii-Mari cu 30, Beclean cu 20, etc. semnături, iar din Târgu-Mureș s'au trimis 20 mii lei pentru propaganda necesară.

Congresistii, în baza legii de transporturi beneficiază de o reducere de 75% pe C. F. R. cu valabilitatea de 5—10 zile.

Violarea corespondenței de valoare sosită din America

— Rezultatul anchetei întreprinse. —

Scrisori recomandate sosite din America au fost violate în mai multe rânduri, avându-se în vedere, că în foarte multe cazuri conțin chiar și valori. Cazuri de aceste s'au descoperit în mai multe orașe, dar firele cercetărilor au dus și mai departe, încât Direcțiunea poștelor, în fața reprezentanților presei și a câtorva funcționari, a deschis câțiva saci cu scrisori, stampilați cu sigilul american. Cu această ocazie s'a constatat, că erau violate câteva scrisori, cu

toate că sacii erau sigilați în America. Despre toate aceste constatări s'a încheiat un proces verbal, ca să se trimită în America pentru pornirea cercetărilor necesare și acolo, avându-se în vedere, că după cele constatate, aceste scrisori au fost violate, probabil în America, de unde s'au trimis, pentru că sacii purtând sigilul american, n'au putut fi desfăcuți, decât la destinație. Unii cred, că sacii au putut fi violați și resigilați din nou cu sigile false, dar acest caz nu este probabil.

În tot cazul constatările sunt foarte interesante și rezultatul cercetărilor nu poate fi, decât favorabil pentru noi, avându-se în vedere violările continue de scrisori cu valori americane și cari violări se treceau exclusiv în sarcina serviciului nostru postal.

Lipitorile românilor

Uneltirile subversive ale exploataților publicului

Exploatarea subversivă a românilor, în special a salariaților statului, a ajuns la culmea extremă în urma uneltirilor unor indivizi streini, nerecunoscători luptătorilor, făuritorilor și susținătorilor României întregite, cari prin munca lor prețioasă și ieftin retribuită se jertfesc pentru interesele românismului, fără să aștepte răsplata, care li-se cuvine.

Și în schimb acești stâlpi ai neamului și țării sunt uneltiți chiar și de către unele elemente subversive intereselor noastre, cari elemente nu au în vedere, decât interesele lor propriu în defavoarea țării și neamului nostru. Un astfel de caz este al gheșefarului Dick din Cluj, despre care gheșefar am mai înregistrat mai multe afaceri scandaloase, menționând, cum îi înșeală pe funcționarii români.

Piângerile contra gheșefarului Dick se înmulțesc mereu, încât suntem nevoiți a reveni asupra lor. Astfel ni-se înregistrează faptul, că au fost câțiva funcționari la Dick să reclame unele mărfuri, cu cari au fost înșelați. Dick însă n'a voit să stea de vorbă cu ei, avizându-i, că dacă vreau să-i reclame ceva, „să se anunțe în „audiență“ înainte cu o săptămână“, căutând să evite astfel reclamațiile. Uneltirile aceste ale gheșefarului Dick în tot cazul merită atenție. Români de bine în tot cazul să-l aibă în grijă, cum el îi are în vedere pe românii cinstiți, pe cari îi exploatează.

Conferințele presei s'au început Joi în Cluj, cu conferința dlui Lupaș, profesor universitar. La conferința care a avut loc la Prefectură în prezența unui numeros public, au participat și reprezentanții autorităților, dintre cari am menționat pe următorii domni: general Petala, consulul cehoslovac Jirasek, deputatul T. Mihali, directorul general Petrini, prefectul Mureșan, prefectul Popovici, reprezentanții Tribunalului, Universității și general Herbai, A. Anca, A. Isac, dr. Ghilezan, dr. Basiota, prof. Leon, directorii de bănci Comșa, Osavadă, Evian, Esca etc.

— **Consiliul orașului Cluj** a aprobat o sumă de 16 milioane lei pentru mărirea uzinei hidraulice din Cluj, având în vedere, că actuala uzină nu este în stare să aprovizioneze fără întrerupere orașul cu apa necesară, tocmai, ca și uzina electrică cu electritate.

— **În Cluj se intenționează revizuirea prețurilor maxime avându-se în vedere prețurile anormale, cari sunt în prezent pe piață și cari sunt exagerate în comparație cu prețurile din alte orașe.**

— **Celebrul maestru Enescu, va da un concert în 19 Noembrie în Sătmar, unde s'au și făcut pregătiri în acest scop.**

Di prof. Marin Ștefănescu a inaugurat seria conferințelor „Astrei“ din acest an Vineri, în 16 Noembrie în sala IV-a la Universitate, vorbind despre „Idea de destin în viața națiunilor“.

— **Toți d-nii medici particulari, părinți, patroni și ori ce cetățean al orașului Cluj sunt rugați ca conform art. 48 din legea sanitară să declare verbal ori în scris la serviciul sanitar urban Cluj, Calea Victoriei Nr. 52 ori ce caz de scarlatină.** Intru cât nu vor face aceasta declarație conform art. 65 din legea sanitară, vor fi amendați dela 1000—5000 lei. Se avertizează din nou cu rigorozitate medicii practicieni, părinții și birjarii, că transportarea bolnavilor de scarlatină pentru izolare se va face gratuit și numai cu trăsura de ambulanță a spitalului apidemic. Acei cari vor contraveni acestui ordin transportând bolnavi cu trăsuri din oraș vor fi pedepsiți cu o amendă dela 1000—5000 lei.

— **Sindicatul Presei Române din Ardeal** a întreprins festivaluri ca și anul trecut actualmente în Deva, Alba-Iulia, Sibiu și Orăștie, asigurându-și concursul mai multor artiști dela Operă și Teatrul Național din Cluj.

— **Salariile ofițerilor** se vor urca, guvernul intenționând a lua în bugetul viitor în acest scop o sumă mai mare.

— **Din Viena** ne vine știrea plăcută că Domnișoara Constanța Bădescu fca domnului General Dr. Gh. Bădescu din localitate, a fost primită în cursul superior al academiei înalte de muzică din metropola Austriei. Domnișoara Bădescu care a absolvit conservatorul de aci clasa piano, a fost primită cu entuziasm în clasa de canto al acestei mari instituțiuni de artă și faptul că între 3 de eleve a fost singura admisă la cursul superior de canto ne face să întrevădem o viitoare mare artistă română. Cum operele române duc lipsă de elemente destoinice românești ne mândrim cu acest succes repurtat de o conațională a noastră și vom urmări ascensiunea ei cu mult interes și cu toată soluțivitatea.

— **Directoratul general financiar din Cluj** se desființează, centralizându-se serviciul financiar. În urma centralizării acest serviciu general a mai fost rămas în Cluj după desființarea secretariatelor.

Redactor responsabil:

V. I. Moldovan.

Telefon 124.

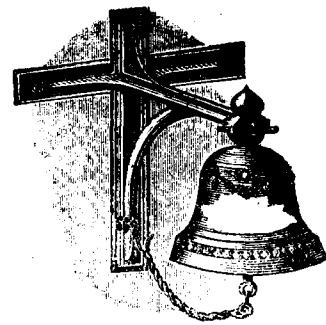
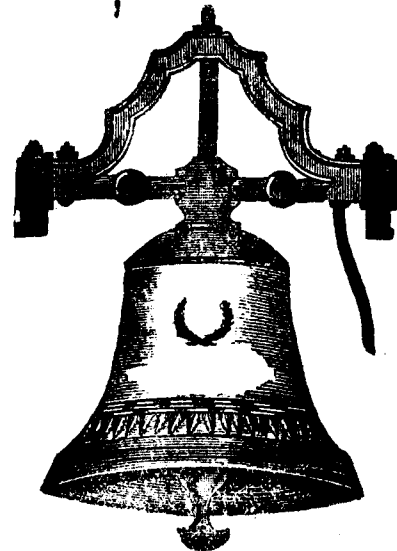
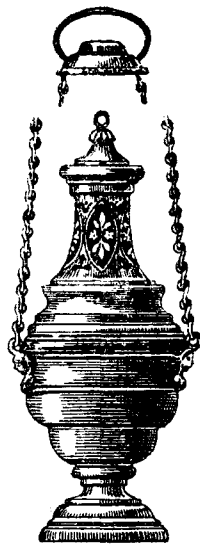
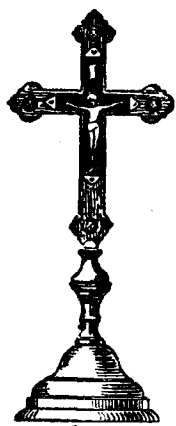
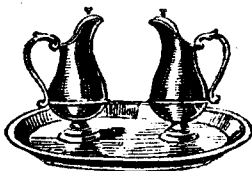
Distins cu medaile de argint și mai multe diplome

Fabrica română ardeleană de clopote patentate

Mare deposit de Ornate bisericesti, librărie și tipograf

Alexandru Anca, Cluj

Birourile: CLUJ, Piața Unirii 32 și Reg. Maria 14. Fabrica C. Victoriei 36

Unica fabrică în țară, care pregătește clopote patentate de prima calitate după vechiul recept Andrasolszky, care a fost premiat cu medaile de argint și mai multe diplome la diferite expoziții. Durabilitatea tonului armonia și exactitatea pregătirii să garantează pe mai mulți ani. — Înainte de a face comandă ori unde, cereți informațiuni și oferte de prețuri dela fabrica noastră. Veniți, Vedeți și vă convingeți.

Az ország egyetlen gyára, amely szabadalmazott harangot készít kitünő minőségben az Andrasolszky receptje szerint, mely több kiállításokon volt arany ezüst éremmel kitüntetve. Tartósságáról több évi felelősséget vállalunk. Műbárhol rendelést tenni, kérjen felvilágosítást és ajánlatot gyárunktól. Jöjjenek és győződjenek meg.

A apărut de curând în editura Librăriei

Alexandru Anca Cluj

și se află de vânzare următoarele:

Piese teatrale și Poezii

cele mai bune pentru sărbări școlare și populare.

- * „A fost odată“ (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu 20.—
- * „Doamna mea“ „ 1 „ „ „ 10.—
- * „Dușmanii“ „ 3 „ „ „ 10.—
- * „Pentru patrie“ „ 4 „ „ „ 10.—
- „Nevasta mea fie îngeri cu ea“ (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 10.—
- * „Fiecare cu a lui“ (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău — 20.—
- * „Oglinda fermecată“ (lirică 4 acte) de I. Jasinsky 10.—
- „Inima mea“ (cântece populare) — 10.—
- „Imnuri Românești“ (cântece naționale) — 6.—
- * „Ecouri“ de Tr. Dumbrava — 5.—
- „Umoristice“ (Glume) de Costi — 10.—
- „Versuri din Răsboi“ (poezii populare) — 5.—
- * „Iubirea“ (notă muzicală) pentru Pian și voce — 15.—

Diferite:

- Căldare cărți cu târgurile dela — 10—30 Lei.
- Dicționar român-maghiar — 5.—
- Carte de visuri — 10.—
- Observări critice dela adunările învățătoarești de I. Pavelea — 5.—
- * Istorie și Fantazie nouă evoluții în istoria românilor de I. Pavelea — 15.—
- Scrisori de iubire după mai mulți autori — 5.—
- * Nenorocii (roman) de A. Șerbănescu-Buzău — 5.—
- Trepeticul (expl. semnelor) — 3.—
- Numirea nouă și veche a străzilor orașului Cluj 6.—

Cărți Școlare:

- * A. B. C-dar fonomic (pt. Șc. mag.) de Dr. Szentpéteriné 16.—
- * Aritmetică pt. cl. I. șc. de ucenici de Cr. Epure — 20.—
- * Geografia județului Alba de Jos } în limba maghiară de Cojocna — } Dr. Szentpéteriné 10.—
- * „Iuliu“ Caesar de bello Gallico“ manual latin pentru cl. V—VI. Traian Popa prof. de liceu — 35.—
- * „Lecții de limba română“ de prof. Murășan — 15.—

Cărți Prețose:

- Carte de rugăciuni, Mângăerea Sufletului de I. Genț 25—80 Lei
- „Cartea Mângăerii“ de G. Mânzat — 5.—
- * „Istoria icoanei din Nicula“ de G. Mânzat — 8.—
- * „Femea Creștină“ de Ruschek trad. de protul Russu — 20.—
- * „Epistola în Hristos“ — 5.—
- * „Predici la Morți“ de protoșop I. Marga — 35.—
- „Predici pentru postul mare“ (ciclu dublu) de prot. I. Marga 20.—
- „Păstorul sufietesc“ (I—VI voi.) — 100.—

Juridice:

- * „Legea de execuție“ trad. de Dr. Barta și Dr. Hancu 65.—
- * „Vademecum“ rom.-mag. de Dr. Köves — 60.—
- * „Terminologie juridică“ — 12.—
- „Legea vânătoarei“ (în ung.) — 10.—
- „Jurnal de term. adv.“ (cu prețuri tari, folosibil pe orice an) 50.—
- * „Unificarea impozitelor“ (în rom. și ung. separat) — 5.—
- * „Stabilirea“ — 10.—

Medicale:

- * „Cartea Moașelor“ de Dr. Grigoriu pentru toate femeile 120.—
- * „Recoltajul“ plantelor medicale de I. Știopu — 3.—
- „Despre coleră“ de Dr. Bașioara — 3.—
- „Anemia“ — 3.—

Cele cu semnul (*) sunt nou apărute.

Librăriile au la cărți rabatul cuvenit.

Domni Advocați și Judecători!

Comandați urgent dela Librăria Anca, Cluj

„Legea de execuție“

cu prefață de Dr. Stefan Laday. Prețul Lei 65.—

„Vademecum“ juridic

român—maghiar de Alex. Balázs. Prețul 60 Lei

In atenția femeilor!

A APĂRUT

în editura Librăriei Anca Cluj, îndrumarul doctorului gynecolog Grigoriu intitulat „Cartea Moașelor“ Fiecare femeie trebuie să-l consulte zilnic, căci cuprinde sfaturi pentru îngrijirea femeii și a copilului înainte și după naștere, noțiuni generale asupra sănătății familiei tuturor îngrijirea boalelor femești c 130 fotografii-femești explicative.

Prețul 120 lei, plus 5 lei porto, care sumă se trimite înainte